

Уставном суду Србије су 22.12.2021. године предате две иницијативе за оцену уставности и законитости. Подносилац иницијатива је Српски демократски савез.

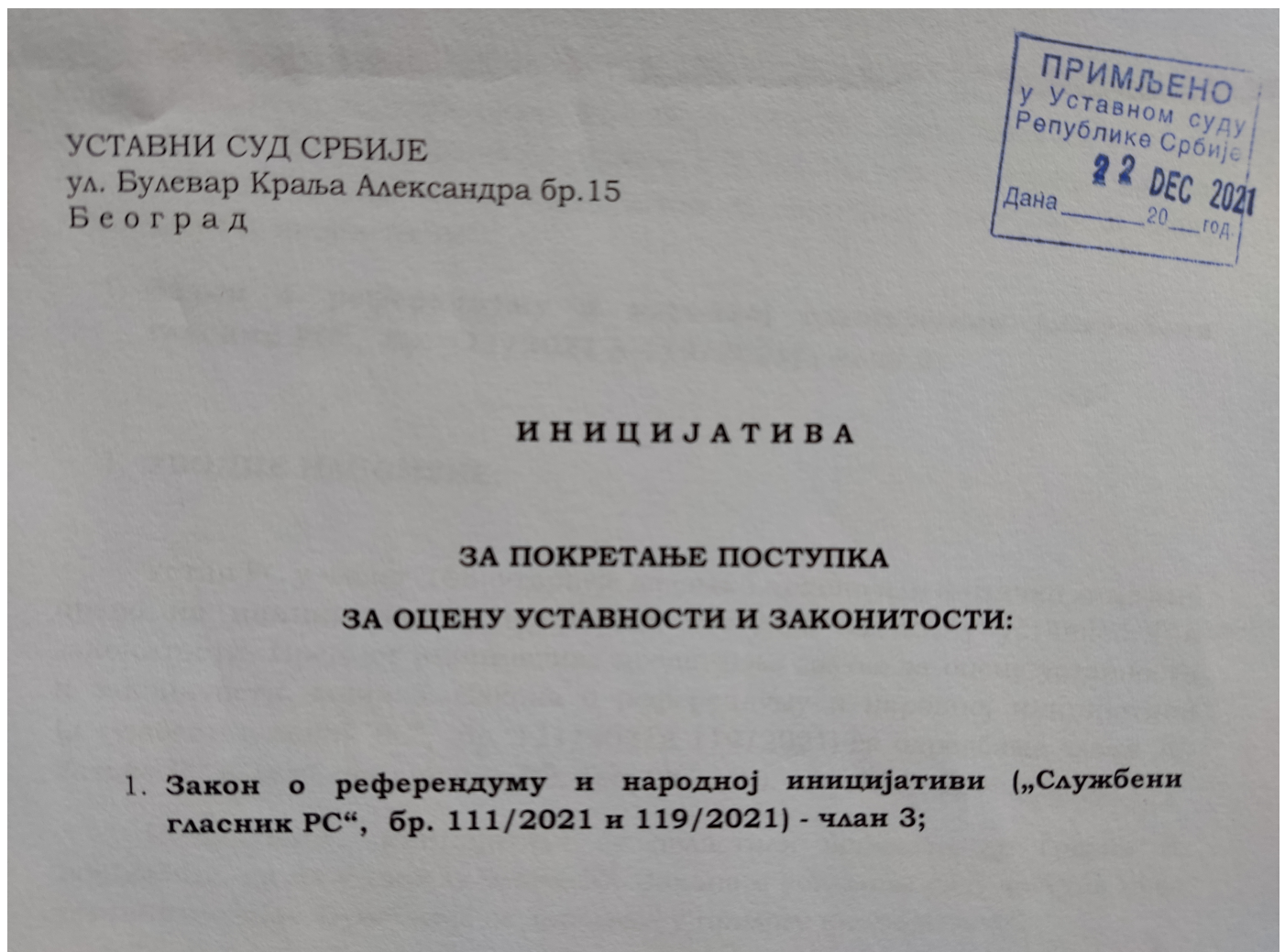
I

Смањивање људских и грађанских права у новом Закону о референдуму представља истински преседан, јер је нови Закон о референдуму и народној иницијативи крајње рестриктиван у делу у коме би морао бити најлибералнији

Прва иницијатива односи се захтев да Уставни суд прогласи неуставним члан 3. Закона о референдуму и народној иницијативи („Службени гласник РС“, бр. 111/2021 и 119/2021). Подносиоци иницијативе указују да је одређењем из члана 3. дошло до умањивања људских и грађанских права. Реч је о чињеници да су једној категорији

Пише: Горан В. Ђорђевић
недеља, 26 децембар 2021 15:41

грађана и држављана Србије - као носиоцима суверености, призната мања права у односу на ранији - стари Закон о референдуму. Наведено проистиче из чињенице да су ранијим Законом о референдуму (који је био на снази до усвајања новог Закона) у ставу 2. члана 4. право учешћа на референдуму „којим се стварају права и обавезе грађана“ право учешћа имали и грађани који немају пребивалиште на територији на којој се расписује референдум. Чланом 4. став 2. „старог“ Закона о референдуму, опште право учешћа на референдуму ограничено једино "стварањем права и обавеза грађана чије је пребивалиште ван територије за коју се расписује референдум". Смањивање људских и грађанских права у новом Закону о референдуму представља истински преседан, јер је нови Закон о референдуму и народној иницијативи крајње рестриктиван у делу у коме би морао бити најлибералнији. Посебно се указује на одређење из ранијег Закона о референдуму у коме је јасно право учешћа, везано за референдум на којем се стварају права и обавезе. У конкретном случају најпре је важно указати да се на референдуму стичу права и обавезе, посебно када се ради о тзв. обавезном референдуму.

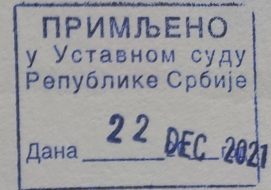
Имајући у виду да су ова права постајала и од стране правног поретка већ **била призната у тренутку доношења Устава РС 2006. године, упућујућа је и обавезујућа одредба члана 20. Устава РС која јасно одређује: "Достигнути ниво људских и машинских права не може се смањивати"**. Одредбе новог Закона о референдуму и народној иницијативи у члану 3. умањују права која су постајала у тренутку доношења Устава РС и која су стекла одредбом члана 20 Устава, статус достигнутих и гарантованих права. У том смислу иста се не могу смањивати новим законским прописима – како то прописује нови Закон о референдуму у народној иницијативи, што овај Закон чини не само ретроградним, већ и противуставним (члан 20. Устава РС).

II

Друга иницијатива представља захтев Уставном суду да утврди да је Одлука о расписивању републичког референдума ради потврђивања Акта о промени Устава Републике Србије 115/2021 („Службени гласник РС“, бр. 115 од 30.11.2021.године) противна члану **18. и члану 36. Закона о референдуму и народној иницијативи**. Референдумско питање (које је саставни део оспореног акта) у конкретном случају, у оспореном акту – у члану 3. гласи: „Да ли сте за потврђивање Акта о промени Устава Републике Србије?“.

Пише: Горан В. Ђорђевић
недеља, 26 децембар 2021 15:41

УСТАВНИ СУД СРБИЈЕ
ул. Булевар Краља Александра бр.15
Београд

ИНИЦИЈАТИВА

ЗА ПОКРЕТАЊЕ ПОСТУПКА

ЗА ОЦЕНУ УСТАВНОСТИ И ЗАКОНИТОСТИ:

1. Олука о расписивању републичког референдума ради потврђивања Акта о промени Устава Републике Србије 115/2021 („Службени гласник РС“, бр. 115 од 30.11.2021.године);